

Dalkavukluğun Tarifesi

– M.Filizman · 17 Nisan 2010

Dalkavukluk üzerine sayın Cevizoğlu'nun yazısını sizlerle paylaşmadan önce bu yazı ile yakından ilgili bir hatıramı anlatmak istiyorum.

Ayazağa'da askerdim;yazıcı olduğum içinde sık sık matbaa da bulunurdum.Orada bir yazı okudum ;dalkavuklukla ilgili.BU tarihi mekanda çok büyük bir havuz vardı.Yanımda Çiniliköşk vardı.Padişahlar da burada eğlenirmiş.Sanırım lale devri.Bir dalkavuk varmış saray halkını çok eğlendirirmiş.Havuzda girmiş, yüzmeyide iyi bilmediği için yine şaka ediyor diye kimse O na aldırış etmemiş.ve çırpına çırpına ölmüş.dalkavuğun hazin sonu.

Daha sonra ben buraya gittiğimde hep O adamı hatırlar neler yaşandı bu mekanda diye düşünürdüm.

Dalkavukluğun tarifesi

Hulki Cevizoğlu

29 Kasım 2009

Bugün biraz tarihe giderek geçmişini analiz, ne dersiniz?

Ünlü tarihçimiz Reşat Ekrem Koçu'nun "Tarihimizde Garip Vakalar" adlı kitabı ile Max Kemmerich'in "Tarihte Garip Olaylar" kitaplarından alıntılar yapalım.

Yazarların üsluplarına da büyük ölçüde uyuyorum.

xxx

Bugün "dalkavukluk" bir ruh ve tıynet meselesidir; iş ve meslek olmaktan çıkmıştır.

Tanzimat'tan evvelki devirde ise, dalkavuklar, kâhyaları, nizamnameleri ve narhları olan bir "esnaf zümresi" idi.

Dalkavuklar kibar ve rical huzuruna girdiklerinde, etek öperler. Oturacakları yer, trabzan yanındaki küçük minderdir.

Görevleri ev sahibinin karakterine uygun biçimde konuşmak, meclise neşe vermek, keder verici sözlerden ve küfürlerden özenle sakınmaktır.

Ev sahibi ne söylerse fevkalâde yardakçılıkla tasdik edecekler ve asla aykırısında söz söylemeyeceklerdir.

Yapılacak çeşitli eğlencelere göre dalkavuklara konulacak narh da şudur:

Dalkavuğun burnuna fiske vurma.....

20 para

Başına kabak vurma..... 30 para

Yüzünü tokatlama (tokat başına).....

30 para

Merdivenden aşağı yuvarlama..... 180 para

(Bir yeri incinir, kırılırsa tedavi ve cerrah parasını lâtife eden verir)

Ellerine ve ayaklarına domuz topu bağlama.....

40 para

Kuyruğu dışarda kalmamak üzere bir fındık sıçanını ağzının içine kapatma..... 400 para
Bir salkım üzümün sapı ile beraber yedirilmesi..... 40 para

Ata binme yasağı

Tanzimat'tan evvelki devirde, İstanbul'da Padişah'tan başka ancak üç kişi atlı arabaya binme hakkına sahipti.

Bu üç kişi İlimiye sınıfının en yüksek simaları olan Şeyhülislam, Rumeli Kazaskeri ve Anadolu Kazaskeri Efendiler idi.

17. asır ortalarında, bir sinir hastası

olan Sultan İbrahim de, İstanbul şehrinin içinde atlı arabayı yasak etmişti.

Bir gün bir üfürükçü hocaya okunmağa giderken yolda bir arabaya rastladı; fevkalâde sinirlendi ve bu basit zabıta vakasından Sadrazamı mesul tuttu. Sadrazam Salih Paşa'yı, ki değerli ve namuslu bir vezirdi, gittiği üfürükçünün evine çağırdı ve gözünün önünde bir kuyu ipi ile boğdurttu.

İlkçağda günlük gazete

İlkçağda günlük gazete bile çıkıyordu.

M.Ö. 59 yılında, günümüzden 2068 yıl önce, Sezar tarafından kurulmuş Acta Diurna'da resmî, hususi mahiyette haberler toplanıp yayımlanırdı.

Bu gazete tek nüsha olarak çıkardı.

O devirde Roma'da günlük haberleri bir ücret karşılığı taşraya yollayan muhabirler de bulunuyordu.

Eski zaman Bobstilleri

Devir devir, İstanbul gençlerinin havaî meşrep takımını bir garip tuvalet, kıyafet modası sarmıştır.

3. Selim zamanı ile 2. Mahmut'un ilk saltanat yıllarında da, İstanbul'un havaî meşrep gençleri arasında kalyoncu kıyafeti moda olmuştu.

Başlarına ve bellerine lâhur şalları sararlar, omuzlarına da mevsimine göre, bir bornus atarlardı. Bellerine kuşak yerine şal sarınıp, kıvrımlarına kını gümüş kaplı bir kulaç boyunda bir yatağan ile gümüşlü çifte tabanca yerleştirirlerdi. Yaz kış çorap giymezler, baldır bacak çıplak ve yalın ayak gezerlerdi.

Padişahlar ve Hac olayı

Yavuz Sultan Selim'den, yani Hicaz'ın Osmanlı'ya lhakından sonra, Osmanlı Padişahları saç ve sakal tıraşı

olduklarında, kesilen kıllar dikkatle toplanır, bir altın leğen içinde gülsuyu ile yıkanır ve güzel bir çekmece içinde biriktirilirdi.

Her yıl Hac zamanında Sürrei Hümâyun ile İstanbul hacıları yola çıkarken, bu çekmece Sürre Emini'ne teslim edilir, o da götürür Medine'de Peygamberimizin kabri civarında bir yere defnederdi.

Gariptir ki, aynı zamanda bütün İslamların halifesi olan Osmanlı padişahları,

her sene sakal ve saç kıllarını Hicaz'a gönderdikleri halde, kendileri Hacca gitmemişlerdir!..

2012

Tarihteki olayları günümüzle bağlayalım.

Binlerce yıl önce var olan Mayalar bilimde çok ilerlemişlerdi.

O dönemlerde yaptıkları piramitler, güneş enerjisinden yararlanma teknikleri, yazıyı kullanmaları, inançları ve takvim kullanmaları olağanüstü olarak adlandırılıyor.

Mayalardan günümüze gelen en önemli tartışma konusu "kıyamet!.."

Mayaların takvimi 20 Aralık 2012'de bitiyor.

Bugünkü araştırmacılar, bu tarihin kıyâmet tarihi olduğunu ileri sürüyor.

Ancak Mayalar, yaklaşık 12 bin yıl önce bugünü ve kıyameti hesaplamışlarsa, kendi sonlarını, Mu Kıtasının batışını niçin göremediler?

Acaba gördüler de çaresizlik içinde önlem mi alamadılar?

Mu kıtasının batışı ve çaresizlik

bugünkü Türkiye'nin durumuna

benziyor mu?